

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย ของนักศึกษาชายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอาชีวศึกษา โดยทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ของนักศึกษาชาย วิทยาลัยการอาชีพนาโพธิ์ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์

สรุปผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป

นักศึกษาชายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน มีอายุเฉลี่ย 19.8 (± 1.9) ปี ร้อยละ 65.4 มีอายุระหว่าง 19-21 ปี ร้อยละ 19.9 มีอายุระหว่าง 16-18 ปี และร้อยละ 14.7 มีอายุ 22 ปีขึ้นไป โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากที่สุดคือ 27 ปี และอายุน้อยที่สุดคือ 16 ปี ร้อยละ 85.6 ของนักศึกษาชายมีบิดามารดาที่อยู่ด้วยกัน และร้อยละ 70.6 พักอาศัยอยู่บ้านของบิดามารดา นักศึกษาชายร้อยละ 58.2 ได้รับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน ไม่เกิน 2,000 บาท และร้อยละ 45.1 ของนักศึกษาชายใช้เวลาว่างในการดูทีวีและ ฟังวิทยุ นักศึกษาชายประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52.0) มีแฟนหรือเคยมีแฟนแล้ว และร้อยละ 30.4 เคยมีเพศสัมพันธ์ ในผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ จำนวน 93 คน พบว่า ร้อยละ 95.7 เคยใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 98 ของนักศึกษาชายเคยได้รับความรู้เรื่องถุงยางอนามัยมาก่อน และการได้รับความรู้เรื่องถุงยางอนามัยของนักศึกษาชาย พบว่า ร้อยละ 44.8 ได้รับความรู้เรื่องถุงยางอนามัยจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย

ประมาณร้อยละ 70 ของนักศึกษาชายระดับอาชีวศึกษา มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยเฉลี่ยในระดับดีถึงดีมาก ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย การศึกษานี้พบว่า มีนักศึกษาชายมากกว่าร้อยละ 80 สามารถตอบคำถามถูกต้อง 4 ใน 6 ข้อ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องของการนำถุงยางอนามัยกลับมาใช้ซ้ำ มีผู้ที่ตอบถูกต้องถึงร้อยละ 92.8 นักศึกษาชายเพียง 2 ใน 3 มีความรู้เกี่ยวกับประเภทของถุงยางอนามัยและการใช้สารหล่อลื่นร่วมกับถุงยาง สำหรับความรู้ด้าน

การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการคุมกำเนิด นักศึกษาชายมากกว่าร้อยละ 85 มีความรู้ถึงประโยชน์และความจำเป็นของการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการคุมกำเนิด ประมาณร้อยละ 75 มีความรู้เรื่องประสิทธิภาพของถุงยางอนามัยเพื่อการคุมกำเนิด นักศึกษาชายประมาณ 2 ใน 3 มีความรู้เรื่องการใช้ถุงยางอนามัยร่วมกับการคุมกำเนิดวิธีอื่น ๆ แต่มีเพียง 1 ใน 3 ที่มีความเข้าใจเรื่องการเลือกขนาดของถุงยางอนามัยกับการคุมกำเนิด สำหรับความรู้เรื่องการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ นักศึกษาชายเพียง 1 ใน 4 มีความรู้ว่าถุงยางอนามัยที่มีสาร nonoxynol 9 หรือ 11 สามารถฆ่าเชื้อไวรัสเอดส์ได้ และมีเพียง 1 ใน 3 ของนักศึกษาชายมีความรู้ว่าการใช้ถุงยางอนามัยไม่สามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ 100 % และกว่าครึ่งของนักศึกษาชายมีความรู้ว่าถุงยางอนามัยชนิดพิเศษที่มีการฝังมูก มีขันทันน้ำ มีขอบตาแพะ ฯลฯ ไม่สามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้

ทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย

ด้านทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้ถุงยางอนามัย ประมาณครึ่งหนึ่งเห็นด้วยว่าการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการคุมกำเนิด แสดงให้เห็นว่ามีความรับผิดชอบต่อก่อน และการพกถุงยางอนามัยติดตัวหรือมีเตรียมพร้อมอยู่เสมอ แสดงให้เห็นว่าเป็นคนรู้จักดูแลและป้องกันตัวเองจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ด้านทัศนคติในเชิงลบต่อการใช้ถุงยางอนามัย นักศึกษาชายร้อยละ 72.9 คิดว่าการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการคุมกำเนิดควรเป็นเรื่องของคนที่แต่งงานแล้ว ร้อยละ 50.7 ไม่แน่ใจว่าถุงยางอนามัยจะป้องกันการคุมกำเนิดได้ก็ต่อเมื่อต้องผสมสารฆ่าเชื้ออสุจิเท่านั้น ประมาณร้อยละ 40 ของนักศึกษาชาย มีทัศนคติว่าการใช้ถุงยางอนามัยรู้สึกถูกย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นชาย และการใช้ถุงยางอนามัยทำให้ก่อนเสียความรู้สึกทางเพศ 1 ใน 3 ของนักศึกษาชายมีทัศนคติว่าการใส่ถุงยางอนามัยหลาย ๆ ชั้น เป็นการสร้างความมั่นใจในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ นักศึกษาชายประมาณ 1 ใน 4 มีทัศนคติว่าการใช้ถุงยางอนามัยจะทำให้ความรู้สึกทางเพศลดลงและไม่มั่นใจในคุณภาพของถุงยางอนามัยที่ได้รับแจก

การอภิปรายผลการศึกษา

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาร้อยละ 45.7 เป็นกลุ่มวัยรุ่นตอนกลางและวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งมีช่วงอายุระหว่าง 16-21 ปี เนื่องจากสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาจะรับผู้ที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป (อายุ 15 ปีขึ้นไป) จึงทำให้ไม่มีนักศึกษาชายที่มีช่วงอายุอยู่ในวัยรุ่นตอนต้น (13-15 ปี) ถึงแม้ว่านักศึกษาชายส่วนใหญ่ร้อยละ 70-80 พักอาศัยอยู่กับผู้ปกครองและบิดามารดาอยู่ด้วยกัน แต่แหล่งความรู้เรื่องการใช้อย่างอนามัยส่วนใหญ่จะมาจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและแหล่งอื่น ๆ มากกว่ามาจากบิดามารดา ซึ่งผลการศึกษาแตกต่างจากความเห็นของ พิเชษฐ์ สอนเจริญทรัพย์ ซึ่งกล่าวว่า สถาบันครอบครัวเป็นแหล่งแรกที่อบรมให้เด็กเรียนรู้การดำเนินชีวิต จึงมีอิทธิพลมากที่สุดในการสร้างทัศนคติให้แก่เด็ก และแนวทางหนึ่งในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการท้องที่ไม่พร้อมก่อนแต่งงาน จะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อชีวิตของทุกคนและมีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติ (พิเชษฐ์ สอนเจริญทรัพย์, 2544)

ความรู้เกี่ยวกับการใช้อย่างอนามัย

จากการศึกษานี้พบว่านักศึกษาชายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอาชีวศึกษามีความรู้ เรื่องการใช้อย่างอนามัยอยู่ในระดับดีถึงดีมาก ในด้านความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับอุ้งยางอนามัยและวิธีการใช้อย่างอนามัยที่ถูกต้องและเหมาะสม การใช้อย่างอนามัยเพื่อการคุมกำเนิด และการใช้อย่างอนามัยเพื่อป้องกันการโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การที่นักศึกษาชายส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการใช้ถุงยางอนามัยอยู่ในระดับดีถึงดีมาก อาจเนื่องมาจากการเริ่มมีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์และเพศสัมพันธ์ในสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2536 เป็นต้นมา ในสถาบันการศึกษาทุกแห่งมีการให้ความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา โดยมีหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุข และองค์กรเอกชนที่รับผิดชอบและรณรงค์เกี่ยวกับเรื่องการควบคุม ป้องกันการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิด เข้ามามีส่วนในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในเรื่องดังกล่าวสำหรับกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งจะมีการนำสื่อวิธีการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถดึงดูดความสนใจได้ดีจากวัยรุ่น ซึ่งจะทำให้เกิดการรับรู้เพิ่มเติมจากการนั่งเรียนในห้องเรียน (วิวัฒน์ โรจนพิทยากร, 2536) ซึ่งข้อมูลจากงานวิจัยนี้พบว่า นักศึกษาชายร้อยละ 45.7 ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และร้อยละ 22.7 ได้รับความรู้จากครูที่สอนในสถาบันการศึกษาทั้งในปัจจุบันและสถานศึกษา ตลอดจนมีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ทั้งทางสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงโครงการวิจัยเอดส์ในโรงเรียน อันเป็นผลให้นักศึกษาชายระดับอาชีวศึกษามีความรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการ

ใช้ถุงยางอนามัยเพื่อลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาชายร้อยละ 19.7 ได้รับความรู้จากการดูทีวีและฟังรายการวิทยุ ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องความรู้ทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนที่ได้รับแหล่งข่าวข้อมูลความรู้ทางเพศจากหนังสือ ครู ทีวี วิทยุ มากกว่าได้จากพ่อแม่ (สุนนา ชมพูทวีปและคณะ, 2530) และจากการศึกษาเรื่อง ความรู้ ความคิดเห็น และพฤติกรรมเกี่ยวกับเพศศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอาชีวศึกษา อุดมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่านักศึกษาชายส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดี และพบว่าแหล่งข้อมูลที่สำคัญ คือ ครู นิตยสาร ตำรา วิทยุทัศน์ และเพื่อน (วิจิตร ศรีสุพรรณ, 2533)

ความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับถุงยางอนามัย

พบว่า นักศึกษาชายมีความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัยเป็นอย่างดี นักศึกษาชายมากกว่าร้อยละ 80 มีความรู้ในด้านการเก็บถุงยางอนามัยที่ถูกต้องเพื่อไม่ให้เสื่อมสภาพเร็วกว่ากำหนด วิธีการนำถุงยางอนามัยออกมาใช้โดยไม่เสียสภาพ เช่น ไม่ใช้ของมีคมแกะซอง และมีความรู้เรื่องการไม่ใช้ถุงยางอนามัยอันเดิมซ้ำหลังจากใช้แล้วเป็นอย่างดี ซึ่งความรู้นี้เป็นความรู้พื้นฐานที่ทราบกันโดยแพร่หลาย ทั้งจากสื่อการเรียนการสอน สื่อโฆษณา การรณรงค์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องถุงยางอนามัย นอกจากนี้ นักศึกษาชายส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องวิธีการสวมใส่ถุงยางอนามัยซึ่งควรใส่ขณะที่ยังแข็งตัวเต็มที่เท่านั้น ซึ่งวิธีการสวมใส่มีคำอธิบายและรูปประกอบในฉลากซึ่งบรรจุอยู่ในกล่องของถุงยางอนามัย ซึ่งนักศึกษาชายสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อาจกล่าวได้ว่า แหล่งของความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับถุงยางอนามัย ที่นักศึกษาชายได้รับมาจากการรณรงค์ของทางฝ่ายเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ทั้งที่อยู่ในหมู่บ้าน ชุมชนที่พักอาศัย สถานศึกษา และป้ายประชาสัมพันธ์ที่ติดตั้งในบริเวณต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ในส่วนการเรียนรู้จากสถานศึกษานั้น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของกายวิภาคศาสตร์ สรีระวิทยา และความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเพศศึกษา ซึ่งในปัจจุบันมีการให้ความรู้เรื่องเพศผ่านหลักสูตรวิชาต่าง ๆ เช่น สุขศึกษา สังคมศึกษา เป็นต้น โดยเน้นเรื่องการเรียนรู้สรีระวิทยา การเจริญและพัฒนาการทางเพศ การเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์จากเพศตรงข้าม การมีครอบครัว การอยู่ร่วมกันในสังคม และครูสามารถถ่ายทอดความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ บทบาทหน้าที่ทางเพศที่เหมาะสมแก่เด็ก (นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์ และคณะ, 2540)

ถึงแม้ว่านักศึกษาชายระดับอาชีวศึกษาประมาณร้อยละ 60 ทราบประเภทของถุงยางอนามัยว่ามีทั้งถุงยางอนามัยชายและถุงยางอนามัยหญิง แต่อย่างไรก็ตามประมาณร้อยละ 40 ของนักศึกษาชายไม่มีความรู้ด้านประเภทของว่าถุงยางอนามัยมีทั้งสำหรับผู้ชายและผู้หญิง อาจเนื่องจากโดยทั่วไปแล้วมักพบเห็นเฉพาะถุงยางอนามัยสำหรับผู้ชายที่มีวางจำหน่ายทั่วไปตามร้านค้า จึงทำให้เกิดความเข้าใจว่า ถุงยางอนามัยมีเฉพาะสำหรับผู้ชายเท่านั้น แต่ความจริงนั้นถุงยางอนามัยสำหรับผู้ชายก็ได้มีการผลิตขึ้นมาเช่นกันแต่ได้รับความนิยมในการใช้น้อย เนื่องจากด้วยประเทศไทยเป็นประเทศที่ยังมีขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่เข้มงวดสำหรับเรื่องเพศสัมพันธ์ของผู้หญิง ดังนั้นจึงไม่เป็นที่นิยมหาซื้อใช้ในบุคคลทั่วไป แต่จะได้รับความนิยมในสตรีที่มีอาชีพขายบริการทางเพศ ซึ่งไม่สามารถบังคับให้ผู้ที่มาใช้บริการสวมถุงยางอนามัยได้ตนเองจึงจำเป็นต้องเป็นฝ่ายสวมใส่แทนเพื่อป้องกันตนเองจากการที่จะได้รับการติดเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์ หรือการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้ นอกจากนี้ นักศึกษาชายประมาณร้อยละ 40 ไม่มีความรู้ว่าสารหล่อลื่นบางชนิดไม่ควรใช้ร่วมกับการใช้ถุงยางอนามัย เช่น วาสลีนซึ่งมีส่วนผสมของปิโตรเลียมเป็นส่วนประกอบ ซึ่งจะทำให้เกิดการเสื่อมสภาพของถุงยางอนามัยและมีโอกาสเสี่ยงต่อการทำให้เกิดการตั้งครรภ์หรือการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ได้

ด้านความรู้เรื่องถุงยางอนามัยเพื่อการคุมกำเนิด

นักศึกษาชายกว่าร้อยละ 88.6 สามารถตอบได้ว่า วัยรุ่นจำเป็นต้องใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ เพราะเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นสามารถทำให้ตั้งท้องได้ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาชายมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสรีรวิทยาและกลไกการเกิดการตั้งครรภ์จากวิชาสุขศึกษาซึ่งนักศึกษาชายได้ผ่านการเรียนการสอนมาจากระดับชั้นต่าง ๆ ที่ได้ศึกษา ซึ่งสัมพันธ์กับความรู้ว่าการคุมกำเนิดโดยการใช้ถุงยางอนามัยสามารถใช้ได้กับคนทุกกลุ่มอายุและการใช้ถุงยางอนามัยในการคุมกำเนิดมีความจำเป็นในวัยรุ่นเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ เพียงแต่ควรมีการเลือกให้มีขนาดที่เหมาะสม และใช้อย่างถูกวิธี ก็จะทำให้ถุงยางอนามัยมีประสิทธิภาพสูงสุด (เฉลิมศรี รัตนตเศรษฐ, 2535) การกล่าวถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ รายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ในสังคมไทย เป็นเรื่องที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับกันในที่สาธารณะ ดังนั้นการให้ความรู้การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ จึงทำได้ในจำนวนคนกลุ่มเล็ก ๆ เท่านั้น เช่น การจัดอบรมต่าง ๆ เป็นต้น

ยังมีนักศึกษาชายถึง 2 ใน 3 ที่ยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องของการเลือกใช้ขนาดของถุงยางอนามัยเพื่อการคุมกำเนิด ที่ควรเลือกขนาดที่รัดอวัยวะเพศชายแน่น ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้เชื้ออสุจิหลุดลอดออกมาได้ขณะที่มีเพศสัมพันธ์ ซึ่งเป็นความเข้าใจผิดในเรื่องของการเลือกใช้ขนาดของถุงยางอนามัยที่เหมาะสม และอาจจะนำมาซึ่งการฉีกขาด หรือถุงยางอนามัยแตกระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ แล้วทำให้เกิดความล้มเหลวของการใช้ถุงยางอนามัย ซึ่งความรู้ในเรื่องของการเลือกขนาดของถุงยางอนามัย อาจเกิดจากความเชื่อส่วนบุคคล และการบอกต่อกันมาระหว่างกลุ่มเพื่อน หรือผู้ที่เคยทดลองใช้วิธีดังกล่าวมาแล้ว จึงทำให้เกิดเป็นความรู้ใหม่ที่ไม่เหมาะสมตามมา

ปัจจุบันการผลิตถุงยางอนามัยออกมาจำหน่ายตามท้องตลาดนั้นมีหลากหลายรูปแบบ นอกจากจะมีประสิทธิภาพในการป้องกันการตั้งครรภ์โดยไม่ให้อสุจิสัมผัสในบริเวณช่องคลอด หรืออวัยวะเพศหญิงแล้ว ยังมีการเพิ่มสารฆ่าเชื้ออสุจิเข้ามาเป็นส่วนประกอบของถุงยางอนามัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคุมกำเนิด แต่นักศึกษาชายก็ยังมีความรู้ที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องนี้ คือ ถุงยางอนามัยไม่ว่าจะเป็นชนิดที่ผสมสารฆ่าเชื้ออสุจิหรือไม่ก็ตาม หากเกิดการฉีกขาดระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ ก็มีโอกาที่จะเกิดการตั้งครรภ์ได้เสมอ เนื่องจากอาจมีเชื้ออสุจิที่อาจผ่านออกมาบริเวณที่เกิดการฉีกขาดของถุงยางอนามัย จากการศึกษา นักศึกษาชายที่มีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องมีถึง 1 ใน 4 ของนักศึกษาชายทั้งหมด นักศึกษาชาย 1 ใน 3 ยังมีความเข้าใจว่าการคุมกำเนิดโดยใช้ถุงยางอนามัยไม่สามารถใช้ร่วมกับการคุมกำเนิดวิธีอื่นได้ เช่น การกินยาคุม การฉีดยา เป็นต้น ดังนั้นควรมีการส่งเสริมให้ความรู้กับนักศึกษาชายเรื่องการคุมกำเนิดด้วยวิธีการอื่น ๆ ร่วมกับการใช้ถุงยางอนามัย

ด้านความรู้เรื่องถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

พบว่านักศึกษาชายกว่าร้อยละ 80-90 ที่มีความรู้ว่าควรสวมถุงยางอนามัยก่อนที่อวัยวะเพศของทั้งสองฝ่ายจะสัมผัสกัน เพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการติดต่อของโรคทางเพศสัมพันธ์ โดยการใช้ถุงยางอนามัยที่ไม่มีสารหล่อลื่นจะทำให้เกิดการเสียดสีและมีการฉีกขาดของเนื้อเยื่อ ซึ่งมีโอกาสติดเชื้อโรคจากการมีเพศสัมพันธ์ได้ จากข้อมูลพื้นฐานเรื่องการได้รับความรู้เรื่องการใช้ถุงยางอนามัยของนักศึกษาชายพบว่า นักศึกษาได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะกล่าวถึงเรื่องการใช้ถุงยางอนามัยอย่างมีประสิทธิภาพในการป้องกันโรคติดต่อจากเพศสัมพันธ์ และ การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์

2 ใน 3 มีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง ว่าการใช้ถุงยางอนามัยสามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ 100 % การเกิดความเข้าใจดังกล่าวเกิดจากความเข้าใจที่ว่าเมื่อใช้ถุงยางอนามัยอย่างถูกวิธีแล้วก็สามารถป้องกันการติดเชื้อจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ แต่ในส่วนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติในการป้องกันโรคแต่ละชนิดนั้นมักไม่ได้ถูกกล่าวถึง ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจงลงไปในรายละเอียดของคุณสมบัติของถุงยางอนามัยกับการป้องกันการเกิดโรคติดต่อจากการมีเพศสัมพันธ์

นักศึกษาชายร้อยละ 26.8 มีความรู้ว่าถุงยางอนามัยที่มีสาร nonoxynol 9 หรือ 11 ซึ่งสามารถฆ่าเชื้อไวรัสเอดส์ได้ ซึ่งวัตถุประสงค์ในการเพิ่มสารชนิดนี้ คือ การนำมาเป็นสารฆ่าเชื้ออสุจิที่ผสมมากับถุงยางอนามัย ดังนั้นจึงมีการประชาสัมพันธ์เฉพาะคุณสมบัติด้านการฆ่าเชื้ออสุจินั้น (รุ่งโรจน์ ตรีนิติ, 2549)

และอีกกว่าครึ่งของนักศึกษาชาย (ร้อยละ 45.4) ที่ยังมีความรู้ที่ไม่ถูกต้องว่าถุงยางอนามัยที่มีการฝังมุก มีขนม้ายาฆ่าเชื้อ มีขอบตาแพะ ฯลฯ สามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ เหมือนกับถุงยางอนามัยทั่วไป ซึ่งความรู้ดังกล่าวนี้มักจะได้รับจากสื่อทางหนังสือ อินเทอร์เน็ต โฆษณาเกี่ยวกับอุปกรณ์ดังกล่าว เนื่องจากถุงยางอนามัยเหล่านี้ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อเน้นและเสริมในเรื่องของความพึงพอใจในเฉพาะบางกลุ่มคนเท่านั้น เพราะฉะนั้นการระบุคุณสมบัติที่เกี่ยวกับการป้องกันโรคจึงไม่ถูกระบุถึงซึ่งมักจะไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานที่ถูกต้อง และไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ในด้านอื่น นอกจากการตอบสนองความต้องการทางเพศเพียงอย่างเดียว (สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์, 2549)

เมื่อพิจารณาทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้ถุงยางอนามัย

นักศึกษาชายกว่าครึ่ง (ร้อยละ 50-60) มีทัศนคติในเชิงบวก ในเรื่องของการใช้ถุงยางอนามัยไม่ทำให้เกิดความรู้สึกถูกย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นชาย และการใช้ถุงยางอนามัยไม่ทำให้คุณอนันต์เสียความรู้สึก และการใช้ถุงยางอนามัยไม่ได้แสดงให้เห็นว่าเป็นคนสำส่อนทางเพศ ซึ่งการเกิดทัศนคติในเชิงบวกเหล่านี้ก่อตัวและเกิดขึ้นมา และเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากปัจจัยหลายประการด้วยกัน (ธงชัย สันติวงษ์, 2539) เช่น แรงจูงใจทางร่างกาย ข้อมูลข่าวสาร แหล่งข้อมูลและช่องทางการได้รับข้อมูล กลุ่มบุคคลหรือกลุ่มสังคม และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาชายประมาณร้อยละ 40 ยังมีทัศนคติเชิงลบต่อการใช้ถุงยางอนามัย ซึ่งภาพลักษณ์ของถุงยางอนามัยในสังคมไทยยังเป็นเรื่องที่ไม่ดี ยังมีความเชื่อว่าถุงยางอนามัยคือสัญลักษณ์ของการร่วมเพศ ไม่ใช่สัญลักษณ์ของความปลอดภัย ถุงยางอนามัยจะใช้กับหญิง

ให้บริการ กับคนที่สำล่อนทางเพศ คนที่ไม่ไว้ใจกัน และคนที่พกถุงยางอนามัยยังถูกมองในแง่ลบ เช่น คิดจะนอกใจ หรือจะมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่น คนไทยเรียนรู้การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่คิดถึงถุงยางอนามัย ทำให้ไม่คุ้นเคยกับการใช้ถุงยางอนามัยจึงทำให้ความรู้สึกทางเพศลดลง ทำให้ผู้หญิงและผู้ชายไม่ชอบใช้ (วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล, 2539)

ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการคุมกำเนิด

นักศึกษาชายกว่าครึ่ง (ร้อยละ 50) มีทัศนคติในเชิงบวก เรื่องใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการคุมกำเนิด เป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อฝ่ายหญิง และอีกกว่าครึ่งที่ยังมีทัศนคติในเชิงลบ ซึ่งภาพพจน์การพกถุงยางอนามัยเป็นการเตรียมที่จะมีเพศสัมพันธ์ ทำให้การรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยในคูรัก หรือคู่สมรสไม่ประสบความสำเร็จ นอกจากนั้นผู้ชายไม่กล้าขอใช้ถุงยางอนามัยกับภรรยาหรือแฟนของตนเพราะถุงยางอนามัย คือ ความหมายของความไม่ซื่อสัตย์ ไม่รักกัน และทำลายน้ำใจกัน (กฤตยา อาชวนิจกุล และกนกวรรณ ชรารธรรม, 2548) และฝ่ายหญิงเองก็คิดเช่นนั้นเหมือนกัน

ร้อยละ 72.9 ของนักศึกษาชายมีทัศนคติในเชิงบวก ในเรื่องถุงยางอนามัยเพื่อการคุมกำเนิดควรเป็นเรื่องของทุกคนที่จะมีเพศสัมพันธ์ ไม่เฉพาะคนที่แต่งงานแล้ว แต่ในความเป็นจริงการใช้ถุงยางอนามัยในสังคมไทยเป็นเรื่องที่ลึกซึ้งมากกว่าแค่ให้คนยอมรับ เพราะก่อนที่โรคเอดส์จะมีการระบาดในประเทศไทยนั้น อัตราการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ระหว่างสามีภรรยาต่ำมาก ดังนั้นคนไทยจึงเรียนรู้ที่จะมีเพศสัมพันธ์โดยที่ไม่นึกถึงถุงยางอนามัย (วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล, 2539)

ทัศนคติในเชิงลบของนักศึกษาชายได้แก่ เรื่องวิธีการใช้ถุงยางอนามัยหลังสำเร็จความใคร่ ไม่จำเป็นต้องรีบดึงอวัยวะเพศออก ซึ่งมีถึงร้อยละ 30 เนื่องจากการไฟที่จะรู้ถึงวิธีการใช้ถุงยางอนามัยอย่างถูกต้องอาจทำให้ผู้อื่นคิดว่าตนเองกำลังหมกมุ่นกับเรื่องเพศ ซึ่งสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของถุงยางอนามัยในสังคมไทยยังเป็นเรื่องที่ไม่ดี ยังมีความเชื่อว่าถุงยางอนามัยคือสัญลักษณ์ของการร่วมเพศ ไม่ใช่สัญลักษณ์ของความปลอดภัย (วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล, 2539) และวิธีการใช้ถุงยางอนามัยก็ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าหากสำเร็จความใคร่แล้วให้รีบดึงอวัยวะเพศออกจากกันทันที ห้ามปล่อยค้างไว้เพราะอาจจะทำให้ถุงยางอนามัยหลุดค้างอยู่ภายในอวัยวะเพศหญิง และเกิดการปนเปื้อนของเชื้ออสุจิและก็เกิดความล้มเหลวของการใช้ถุงยางอนามัยตามมา (รุ่งโรจน์ ตรีนิต, 2544)

ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

นักศึกษาชายมีทัศนคติในเชิงบวกต่อการที่เพื่อนหญิงเสนอให้ใช้ถุงยางอนามัย โดยไม่คิดว่าเป็นคนล่าสอนทางเพศ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาชายมีการยอมรับกับการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติเรื่องการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการมีระดับความรู้ที่ดีต่อการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ นักศึกษาส่วนใหญ่เชื่อว่าการพกถุงยางอนามัยติดตัวหรือมีเตรียมพร้อมอยู่เสมอ แสดงให้เห็นว่าเป็นคนรู้จักดูแลและป้องกันตัวเองจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มากกว่าครั้งไม่คิดว่าการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ขณะมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหรือคนที่รู้จักเป็นการแสดงความไม่ไว้ใจกัน หรือเป็นคนมีความวิตกกังวล หวาดระแวง

ระดับความรู้จำแนกตามประวัติการมีแฟนและประวัติการมีเพศสัมพันธ์

ในการศึกษาครั้งนี้ได้พิจารณาถึงปัจจัยเรื่องของประวัติการมีแฟนแล้วหรือเคยมีแฟนแล้ว และประวัติการมีเพศสัมพันธ์ พบว่าความรู้ของทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน โดยมีระดับความรู้อยู่ในระดับดี ซึ่งส่งผลให้เกิดการมีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยที่เหมาะสมได้ และสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ของนักศึกษาชาย ว่าเกิดจากการเรียนรู้จากห้องเรียน รับรู้ข่าวสารจากการณรงค์ และโฆษณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ ไม่จำเป็นต้องเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์หรือการมีแฟน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาชายยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องของการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการคุมกำเนิด เช่น การเลือกใช้น้ำขนาดของถุงยางอนามัยที่มีขนาดเล็กและรัดแน่นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันเชื้ออสุจิหลุดออกมาขณะมีเพศสัมพันธ์ และยังมีเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคติดต่อ เช่น เข้าใจว่าถุงยางอนามัยสามารถใช้ป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ 100% ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับถุงยางอนามัย การมีความรู้เรื่องการคุมกำเนิดและวิธีการคุมกำเนิด การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และวิธีการป้องกันการติดเชื้อโรคจากการมีเพศสัมพันธ์

2. กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 70 มีทัศนคติเชิงบวกต่อการพกถุงยางอนามัยติดตัวหรือมีเตรียมพร้อมอยู่เสมอ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าเป็นคนที่รู้จักดูแลและป้องกันตัวเองจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 50 มีทัศนคติเชิงบวกในการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์เพราะแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อกัน กลุ่มตัวอย่างประมาณ 9-27% มีทัศนคติในด้านลบเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย ด้านการทำให้ความรู้สึกทางเพศลดลง เป็นการขำยี้ศักดิ์ศรีความเป็นชาย เป็นคนล่าสอนทางเพศ ทำให้คู่่นอนเสียความรู้สึกทางเพศ เป็นการแสดงความไม่ไว้วางใจกัน และมีความไม่มั่นใจในคุณภาพของถุงยางอนามัยที่ได้รับแจกดังนั้นจึงควรมีการสนับสนุนให้เกิดทัศนคติในด้านบวกเพิ่มมากขึ้น

3. เนื่องจากการศึกษาเรื่องความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย ของนักศึกษาชาย พบว่ามีนักศึกษาชายได้รับความรู้จากครูภายในโรงเรียนเป็นอันดับที่สอง ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมการให้ความรู้จากครูถึงนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการใช้ถุงยางอนามัยเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการให้ความรู้ยังไม่ครอบคลุมประชากรส่วนใหญ่ เพื่อที่จะให้กลุ่มประชากรที่ศึกษาซึ่งเป็นวัยรุ่นให้มีความรู้มากยิ่งขึ้น

ข้อจำกัดของการศึกษา

1. เนื่องจากการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่นซึ่งเป็นประเด็นค่อนข้างอ่อนไหวเชิงสังคม โดยเฉพาะการเก็บข้อมูลในสถานศึกษา ถึงแม้ว่าการสอบถามโดยใช้แบบสอบถามโดยให้ผู้เข้าร่วมการศึกษาเป็นผู้ตอบเอง แต่เนื่องจากทำการแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลในสิ่งแวดล้อมที่เป็นสถานศึกษา อาจทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงได้ เช่น ประสพการณ์การเคยมีเพศสัมพันธ์ ประสพการณ์การใช้ถุงยางอนามัย เป็นต้น

2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลางและตอนปลาย โดยไม่มีตัวอย่างที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น (13-15 ปี) ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้อาจไม่สามารถนำไปอธิบายผลในด้านความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยได้ในวัยรุ่นตอนต้น

3. การศึกษานี้ทำในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นที่ศึกษาอยู่ในสถาบันอาชีวศึกษาในอำเภอนางรองแห่งเดียว อาจมีข้อจำกัดในการนำผลการศึกษานี้ไปขยายผลยังวัยรุ่นกลุ่มอื่น ๆ จากสถานศึกษาอื่น ๆ หรือในระดับจังหวัด

ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษารั้งต่อไป

1. การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาที่ทำการเลือกสุ่มจากจำนวนนักศึกษาชายของวิทยาลัยทั้งหมด ผลการศึกษารั้งนี้ได้จึงเป็นเพียงผลของนักศึกษาชายเท่านั้น ดังนั้นจึงควรที่จะทำการศึกษาให้ได้ทั้งหมด เพื่อจะได้ผลการศึกษาที่ชัดเจนและสามารถรับรู้ถึงระดับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับดูยางอนามัย เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ที่ถูกต้อง และเหมาะสมต่อไป
2. เนื่องจากพื้นที่ ที่ทำการศึกษาในครั้งนี มีสถาบันการศึกษาของระดับอาชีวศึกษาเพียงแห่งเดียว จึงทำให้ผลการศึกษาที่ได้ไม่สามารถอ้างอิงถึงกลุ่มวัยรุ่นวัยเดียวกัน ซึ่งอาจจะมีความรู้และความเข้าใจที่แตกต่างไปจากนักศึกษาชายที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี เพื่อให้เกิดผลการศึกษาที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น และสามารถอ้างอิงได้นั้น จึงควรมีการศึกษาถึงกลุ่มนักเรียน นักศึกษา และวัยรุ่นที่ไม่ได้ศึกษา ที่มีอายุอยู่ในช่วงที่กำหนดที่ต้องการจะศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพเพิ่มเติมในส่วนของเรื่องการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ จะทำให้ทราบถึงข้อมูลเชิงลึก ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขได้ตรงกับปัญหา